

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

PROGRAM POTPORE ZA PROIZVOĐAČE ŠEĆERNE REPE
ZA RAZDOBLJE OD 2019. DO 2021. GODINE

Zagreb, ožujak 2019. godine

1. UVOD

Proizvodnja šećerne repe ima dugu tradiciju i veliki značaj u poljoprivrednoj proizvodnji u Republici Hrvatskoj.

Ulaskom u Europsku uniju Republika Hrvatska ušla je u sustav proizvodnih ograničenja u sektoru šećera. Europska komisija dodijelila je Republici Hrvatskoj nacionalnu proizvodnu kvotu za proizvodnju šećera, a paralelno primjenom sustava proizvodnih ograničenja započinje i trend smanjenja površina zasijanih šećernom repom.

Sustav proizvodnih ograničenja u sektoru šećera bio je u primjeni do 1. listopada 2017. godine, ali se trend smanjenja površina zasijanih šećernom repom nastavio da bi u tržišnoj 2018./2019. godini proizvodnja šećera iz šećerne repe dosegla najniže brojke.

Glavni razlog smanjenja proizvodnje leži u padu cijena šećera na europskom tržištu zbog ukidanja ograničenja proizvodnje, što je dovelo i do narušavanja tržišta i disbalansa u sektoru te rezultiralo padom interesa proizvođača za sjetvu šećerne repe, na što uvelike utječu i manje cijene koje mogu ponuditi domaći proizvođači šećera, pa se proizvođači okreću proizvodnji manje zahtjevnih kultura.

Stoga postoji bojazan u odnosu na mogućnost potpunog prestanka proizvodnje šećerne repe i zatvaranja šećerana što bi imalo dalekosežne posljedice na zaposlenost u manje razvijenim ruralnim područjima Slavonije i Baranje gdje se odvija najveći dio proizvodnje šećerne repe.

S obzirom da je dugi niz godina šećer jedan od najvažnijih izvoznih poljoprivrednih proizvoda Republike Hrvatske, bez vlastite proizvodnje, došlo bi do veće ovisnosti o uvozu i rasta cijena šećera u maloprodaji.

Stoga je cilj potpore za proizvođače šećerne repe zadržati interes proizvođača za bavljenje proizvodnjom šećerne repe, što je značajno ne samo zbog zadržavanja proizvodnje šećerne repe i opstojnosti industrije šećera već i zbog plodoreda i održavanja plodnosti poljoprivrednog zemljišta.

2. PRAVNA OSNOVA

Program potpore za proizvođače šećerne repe za razdoblje od 2019. do 2021. godine (u daljnjem tekstu: Program) donosi se na temelju članka 39. Zakona o poljoprivredi („Narodne novine“, broj 118/18.).

Potpore iz ovoga Programa dodjeljuje se u skladu s *Uredbom Komisije (EU) br. 1408/2013 od 18. prosinca 2013. o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na potpore de minimis u poljoprivrednom sektoru* (SL L 352, 24. prosinca 2013.) kako je izmijenjena *Uredbom Komisije (EU) 2019/316 od 21. veljače 2019. o izmjeni Uredbe (EU) br. 1408/2013 o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na potpore de minimis u poljoprivrednom sektoru* (SL L 51I, 22. veljače 2019.).

3. TRAJANJE PROGRAMA

Program će se provoditi u trogodišnjem razdoblju od 2019. do 2021. godine.

4. STANJE I CILJ PROGRAMA

Prema podacima Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju 840 proizvođača je podnijelo zahtjev za proizvodno vezanu potporu i proizvelo šećernu repu u 2017. godini.

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku od 2013. do 2018. godine površine zasijane šećernom repom značajno su se smanjile. Najviše šećerne repe je bilo zasijano u 2014. godini na površini od 21.900 ha, da bi već u 2015. godini, kada je nastupila prva veća kriza u sektoru šećera, površine bile daleko manje te su iznosile 13.833 ha.

Prema ranim procjenama Državnog zavoda za statistiku, površine zasijane šećernom repom u 2018. godini iznose oko 14.300 ha, a procjenjuje se da će u 2019. godini biti najmanje površina zasijanih šećernom repom, oko 11.500 do 12.000 ha. U odnosu na 2014. godinu ovo smanjenje proizvodnih površina iznosi 45 %.

Stoga je cilj ovoga Programa zadržati interes proizvođača za proizvodnju šećerne repe i smanjiti negativni trend u sektoru šećera u Republici Hrvatskoj.

5. KORISNICI POTPORE I PROVEDBA PROGRAMA

Proizvođači šećerne repe koji su upisani u Upisnik poljoprivrednika i ostvarili su pravo na proizvodno vezanu potporu za šećernu repu prihvatljivi su korisnici potpore iz ovoga Programa.

Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju obavlja administrativnu obradu zahtjeva za potporu. Nakon administrativne kontrole i kontrole na terenu Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju obavlja isplatu potpore proizvođačima šećerne repe.

6. OBVEZA KORISNIKA POTPORE

Korisnici potpore dužni su svake godine tijekom razdoblja provedbe Programa plodoredom na svom gospodarstvu osigurati sjetvu šećerne repe.

7. PRORAČUN ZA PROVEDBU PROGRAMA

Sredstva za provedbu ovoga Programa u 2019. godini u iznosu od 20.000.000,00 kuna osigurana su u Državnom proračunu Republike Hrvatske unutar Financijskog plana Ministarstva poljoprivrede na poziciji K821074 – Programi državnih i *de minimis* potpora i sufinanciranje infrastrukture za razvoj poljoprivrede.

Za provedbu ovoga Programa u 2020. i 2021. godini sredstva će se osigurati u Državnom proračunu Republike Hrvatske unutar razdjela 060 Ministarstva poljoprivrede u okviru limita za 2020. i 2021. godinu.

Tablica 1. - Plan financiranja Programa potpore za proizvođače šećerne repe

programska godina	2019.	2020.	2021.	UKUPNO
potpora za proizvođače šećerne repe	20.000.000,00 kn	20.000.000,00 kn	20.000.000,00 kn	60.000.000,00 kn